Matematikos mokymosi sutrikimai – diskalkulijos. Jie yra susiję su neurologine simptomatika smegenų srityse, atsakinga už regimąjį suvokimą ir vaizdinius-konstrukcinius gebėjimus, o taip pat gali pasireikšti ir dėl menkų kalbinių gebėjimų.

Pastebėta, kad turintys mokymosi sunkumų vaikai tik retais atvejais turi vien matematikos mokymosi problemų. Kadangi tos pačios smegenų funkcijos yra atsakingos už skaitymo, rašymo ir matematikos sričių veiklą, todėl dažnai diagnozuojami skaitymo, rašymo ir matematikos sutrikimai kartu.

Dažnai moksleivis su matematikos mokymosi sutrikimais prastai save vertina ir yra įsitikinę esąs visiems laikams „kvailas“. Laiku pastebėkime jo neigiamas emocines reakcijas ir padėkime išlaikyti pasitikėjimą savimi. **Todėl:**

Pabrėžkime, kiek daug galima pasiekti mokantis, kartojant, naudojant tinkamas strategijas bei kantrybę.

Aptarkime j pažangą, kad būtų aišku, kokių naujų žinių jis įgijo.

Padėkime pažangą įvertinti, kaip jo paties pastangų rezultatą.

Gebėjimus lyginkime su jo paties, o ne kitų vaikų rezultatais.

MOKINIAI, TURINTYS MATEMATIKOS MOKYMOSI SUTRIKIMŲ, PATIRIA ŠIUOS SUNKUMUS:

Pagrindinių matematinių įgūdžių sunkumai (matematinių veiksmų sekos, daiktų skaičiavimo ar daugybos lentelės įsiminimo sunkumai.

Kalbiniai (kalbos suvokimo) sunkumai (matematinių terminų ar sąvokų pavadinimas bei suvokimas, žodžiu pateiktų matematinių užduočių perrašymas skaičiais

Vizualiniai ar erdviniai sunkumai (skaitmenų, ženklų ar skaičių simbolių atpažinimas ar suvokimas, daiktų rūšiavimas į grupes)

Dėmesio sukaupimo sunkumai (skaičių ar figūrų kopijavimas teisingai, atmintyje laikomų skaičių pridėjimas, pastabumas naudojant ženklus)

Rašymo problemos (sugebėjimas aiškiai parašyti skaičius ir surašyti juos tiesia linija)

Girdimosios (žodinės) atminties problemos (faktų, veiksmų sekos ir sprendimo būdų, reikalingų išspręsti uždavinį, atsiminimas)

Dėmesio perkėlimo problemos (perėjimas nuo vienos užduoties prie kitos)

DIRBANT SU MOKINIAIS, TURINČIAIS REGIMOJO SUVOKIMO SUTRIKIMUS:

Iki minimumo sumažinkite mechaniškai įsimenamos informacijos kiekį

•Neperkraukite nauja informacija, žinias pateikite nuosekliai

•Stebėkite mokinius ir dažnai priminkite užduočių atlikimo nuoseklumą

•Leiskite naudotis mokymuisi būtiniausia informacija bei priemonėmis: daugybos lentele, formulių rinkiniais, matų lentelėmis, sąsiuviniais, vadovėliais, skaičiuotuvais

•Skatinkite pasižymėti esminę informaciją, kai užduotis atliekate žodžiu, mokykite susidaryti schemas

•Mokykite įsiminimo strategijų (ieškant ryšio su artima aplinka, gerai

faktais, panašių žodžių atitikmenimis) •Mokykite pasiruošti užuominų atmintines ir leiskite jomis naudotis pamokų metu

•Padėkite naują informaciją susieti su jau turimu patyrimu

•Mokykite skaidyti įsimenamą informaciją dalimis (pvz. 226418, 22 64 18)

•Skatinkite klausti, pasitikslinti, paprašyti pagalbos

•Tikrindami žinias pasirinkite užduotis, atskleidžiančias moksleivio nuovokumą, gebėjimą mąstyti, naudotis informacija, daryti išvadas

DIRBANT SU MOKSLEIVIAIS, TURINČIAIS GIRDIMOJO SUVOKIMO IR LINGVISTINIŲ SUTRIKIMŲ

Stenkitės kuo daugiau informacijos pateikti vaizdžiai (uždavinio sąlygą iliustruokite piešiniu, grafiškai, schemomis ir kt.).

•Užduotis, nurodymus, instrukcijas pateikite raštu.

•Jei būtina žodinė informacija, kalbėkite lėtai, aiškiai, trumpais sakiniais.

•Mokykite „matematinės kalbos—, veskite matematinių sąvokų (daliklis, nelygybė, trupmena ir kt.) su paaiškinimais ir pavyzdžiais.

•Leiskite naudotis sąvokų paaiškinimais, formulių rinkiniais su uždavinio sprendimo schemomis ir pan.

• Skirkite daugiau laiko rašto darbams, darbui su vaizdine medžiaga.

•Ribokite abstrakčios informacijos įsiminimą.

•Remkitės gyvenimiškais, realiais pavyzdžiais ir mokinio patirtimi. •Mažinkite užduočių kiekį, daugiau laiko skirkite sunkesnių temų įtvirtinimui.

•Prieš kontrolinį darbą peržvelkite užduotis ir išsiaiškinkite nesuprantamus žodžius.

• Akcentuokite moksleivio pasiekimus, pastangas, o ne trūkumus.

Literatūra:

Giedrienė R., Monkevičienė O. Kodėl nemiela mokykla?, Vilnius, 1995.

R. Kibildienė „specialiųjų ugdymo(si) poreikių mokinių matematikos mokymosi ypatumai“, 2009 m., Vilnius

Utenos rajono pedagoginė psichologinė tarnyba
Aukštakalnio g. 5
Tel. 8-389- 61546
Parengė specialioji pedagogė Birutė Kaušylienė

UTENOS RAJONO PEDAGOGINĖ PSICHOLOGINĖ TARNYBA

MATEMATIKOS MOKYMOSI SUNKUMAI IR JŲ ŠALINIMAS

ESANT GIRDIMOJO IR REGIMOJO SUVOKIMO BEI LINGVISTINIAMS SUTRIKIMAMS

UTENA
2011 m. balandis